

Ulkomaan meriliikennetilasto

Tuottaja: Liikennevirasto

Tilaston kotisivu: <http://www.liikennevirasto.fi/julkaisut/tilastojulkaisut>

Aihealue: Liikenne ja matkailu

Tilasto kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT): Kyllä

Tilasto kuuluu Euroopan tilastojärjestelmään (ESS): Kyllä

Kuvaus

Ulkomaan meriliikennetilasto kuvaa meritse tapahtuvia tavaroiden ja matkustajien kuljetuksia sekä aluskuljetussuoritetta Suomen ja ulkomaiden välisessä liikenteessä sekä Suomen satamien ulkomaanliikenteen aluskäyntien määrää.

Tietosisältö

Tavaraliikennetilasto sisältää tiedot kaikista Suomen satamissa puretuista ja lastatuista tavaramääristä tavaralajeittain. Satamakohtaiset tilastot sisältävät myös sekä kauttakulku- eli transitoliikenteessä että kuljetusvälineissä ja konteissa kuljetetut lastit. Erikseen on tietoja pelkästään kauttakululiikenteessä sekä kuljetusvälineissä ja konteissa kuljetetuista tavaramääristä.

Matkustajaliikennetilasto sisältää matkustaja-alusten, ro-ro-matkustaja-alusten sekä säännöllistä matkustajaliikennettä harjoittavien lastialusten matkustajamäärätiedot. Vuodesta 2001 alkaen ulkomaisilla risteilyaluksilla saapuneiden ja lähteneiden matkustajien määrä on tilastoitu erikseen. Tätä ennen risteilymatkustajien määrä sisältyi alusten lähtö- ja määräm maiden lukuihin.

Alusliikennetilastossa esitetään lukumäärä ja vetoisuustiedot suomalaisiin satamiin saapuneista ja suomalaisista satamista lähteneistä aluksista.

Käytetyt luokitukset

Tavaraliikennetilastossa käytetään 16-luokkaista tavaraluokitusta. Jako on johdettu NST 2007 - kuljetusluokituksesta (Standard Goods Classification for Transport Statistics) ulkomaan meriliikennetilaston tarpeita vastaavaksi.

Tavara- ja henkilöliikennetiedot on esitetty satamittain ja maittain.

Kuljetusvälineiden ja konttien osalta esitetään kuljetettujen yksiköiden lukumäärä, yksiköissä kuljetettu lasti tonneina sekä konttien TEU (Twenty Foot Equivalent Units) -määrä. Kuljetusvälineisiin kuuluvat henkilöautot, linja-autot, kuorma-autot, perävaunut, kontit, junavaunut ja muut kuljetusvälineet.

Alukset on jaettu matkustaja-aluksiin, ro-ro-matkustaja-aluksiin, ro-ro-lastialuksiin, konttialuksiin, irtolastialuksiin, muihin kuivalastialuksiin, säiliöaluksiin ja muihin aluksiin.

Alustyyppiluokittelussa ro-ro-matkustaja-aluksella tarkoitetaan ro-ro-alusta, joka voi kuljettaa vähintään 120 matkustajaa. Ryhmään ro-ro-matkustaja-alukset kuuluvat matkustaja-autolauttojen lisäksi suurnopeusalukset sekä ropax-alukset. Ro-ro-lastialuksiin kuuluvat ro-ro-alukset, jotka lastin lisäksi voivat kuljettaa vähemmän kuin 120 matkustajaa. Samaa jaottelua ro-ro-matkustaja-alusten ja ro-ro-lastialusten välillä käytetään väylämaksulaissa (1122/2005) ja meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantamisesta annetussa laissa (kauppa-alusluettelo) (1277/2007).

Tiedonkeruumenetelmät ja tietolähde

Tilaston kaikki perustiedot saadaan alusten varustamoilta tai alusten suomalaisilta edustajilta valtakunnallisen Portnet-järjestelmän kautta. Ulkomaanliikenteessä olevan sekä suomalaisen että ulkomaisen aluksen saavuttua suomalaiseen satamaan ja lähdettyä suomalaisesta satamasta aluksen varustamo tai useimmiten sen edustaja syöttää tiedot aluksesta ja sen lastista lastaus- ja purkaussatamittain Portnet-järjestelmään tai toimittaa vastaavat tiedot paperilomakkeella tullitoimipaikkaan, jossa tiedot tallennetaan Portnet-järjestelmään. Nämä tiedot tarkastetaan ja täydennetään satamaviranomaisten lähettämistä kuukausiraporteista.

Päivitystiheys

Tiedot tuotetaan kuukausittain ja laajempi yhteenveto vuositasolla.

Valmistumis- ja julkistamisaika

Ulkomaan meriliikenteen kuukausitilasto julkaistaan, reilu kuukausi tilastokuukauden jälkeen ja vuosijulkaisu kesä- elokuussa julkaisukalenterin mukaan.

Aikasarja

Tietoja ulkomaan meriliikenteestä on julkaistu Suomessa jo 1800-luvun puolivälistä lähtien. Täysin vertailukelpoisia aikasarjoja tavara-, matkustaja- ja alusliikenteestä on saatavissa vuodesta 1981 alkaen. Vuonna 1981 mm. tavaraluokituksessa tehtiin huomattavia muutoksia, jotka vaikeuttavat vanhempien tilastojen vertailtavuutta.

Eri EU -maiden käyttämät erilaiset käsitteet ja määritelmät ovat vaikeuttaneet meriliikennetilastojen kansainvälistä vertailtavuutta. Tilannetta on pyritty parantamaan EU:n direktiivillä tavaroiden ja matkustajien merikuljetuksia koskevista tilastoista (2009/42/EY), jolla yhtenäistetään eri jäsenvaltioiden meriliikennetilastoissa käyttämiä luokituksia ja määritelmiä. Vuodesta 1997 alkaen Eurostat on kerännyt meriliikennetilastoja ja julkaisee niitä mm. Internet-sivuillaan.

Asiasanat

merenkulku, merikuljetus, meriliikenne, liikenne, ulkomaanliikenne, tavaraliikenne, matkustajaliikenne, alusliikenne, laivaliikenne, kuljetus

Yhteystiedot

Sähköposti: tilastot[at]liikennevirasto.fi